

Jak vypadali před 100 lety...

ČESKÝ FOUSEK

O českém hrubosrstém ohaři, „griffonovi“, známém dnes jako český fousek, se můžeme mnohde dočíst, že patří k nejstarším evropským hrubosrstým ohařům. Toto tvrzení je dokládáno nejrůznějšími odkazy, sahajícími dokonce až do 14. století, do doby Karla IV. Po bližším zkoumání se bohužel ukazuje, že jde více o mýty než o skutečná fakta. Za nejbližší doloženou zmínku by bylo možno považovat až Balbínovo záhlaví Hlavy LXII – „Venatici Canes in Bohemia laudatiffimi“, tedy o „loveckých psech v Čechách proslulých“ v díle *Miscellania Historica regni Bohemiae*.

Roku 1834 krátce zmínil české ohaře všech tří druhů srsti v díle *Savectvo český přírodovědec Jan Sv. Presl*. Velmi podrobný popis českého hrubosrstého ohaře podal v díle *Myslivost* roku 1882 lesmistr J. Černý: „Český ohař původní jest pes střední velikosti, jehož hlava jest široká s kůstkou, pysky převěše-

né, čenich široký a dvojitý; zavěšení výtečné, svislé a sluchy visí vážně dolů; světlá velká a jasná, avšak zapadlá, jamky slzní červené, prsa silná, běhy pevné, tělo více dlouhé a ohon u začátku silný, do špičky končící. Srst jeho bývá prostředně jemná, barvy bílé a kaštanově skvrnitě, nebo tigrovité, též pouze kaštanové.“ V celé kni-

ze J. V. Černého se ovšem ani jednou nevyskytuje pojem český fousek.

Snahy o zformování nebo spíše o obnovu původního českého ohaře začaly nabývat reálnější podoby po roce 1881, kdy byl v Království českém založen zemský spolek pro chov a cvičení loveckých psů a krátce nato zavedena první česká plemenná kniha loveckých psů. V roce 1884 pak vyzval členy české lesnické jednoty lesmistr Zenker ke snahám vyhledat a zachovat původní české plemeno loveckého psa. V roce 1896 byl v Písku založen specializovaný klub chovatelů českého fouska. Mezi českými chovateli, převážně myslivci, se na přelomu 19. a 20. století vedly vášnivé spory o existenci českého ohaře. V roce 1901 píše Jan Seidl v knize *Ohař, jeho ustálená plemena, přednosti a vady*: „Nevíme tedy nic určitého o původu někdejších českých ohařů, jich podobě, tvaru i srsti, k jakému účelu honebnímu tehdy přede vším sloužili. Zda zachovalo se, či vyhybnulo někdejší plemeno českých ohařů, lišilo-li se podstatně od plemen, jichž v zemích sousedních - zvláště Němcích - již tehdy užívali.“ A otevřeně připouští skutečnost, kterou čeští vlastenci i pozdější chovatelé českého fouska nechtěli slyšet: „Takových zbytků dnes již nemáme, dokonce i plemeno domnělého onoho starého českého nebylo, než masem z masa ohaře, ježž za svého uznávají němečtí kynologové.“ Tím však českého ohaře nezavrhl. Naopak. Doporučil nejprůrodnější cestu k jeho obnově: „Tím méně jest příčiny vyhýbat se myšlénce znovuzkřížení neb vytvoření ohaře českého z jiných, nebo těchže prvků, z nichž vytvořili si ohaře kynologové němečtí.“

Je s podivem, že žádného z autorů, poukazujících na tradici českého ohaře, nezaznamenala do dnešní doby skutečnost, že neexistuje jediné zobrazení předchůdce českého fouska, hrubosrstého českého ohaře, snad do obnovení chovatelského klubu s názvem Spolek pro ohaře hrubosrsté - český fousek v roce 1924. Ještě v roce 1944 píše František Houska, tedy jeden z těch, kteří řídili jeho regeneraci ve 20. letech: „O českém fousku kolují už jenom legendy. Byl-li typicky odlišný od hrubosrstých psů jiných, říci nemůžeme. Jistě to byl jeden z typů psů hrubosrstých i jinde se vyskytujících. Nebyl však pěstelsky podchyten a utonul časem mezi ostatními ohaři.“ Chceme-li se podívat, jak vypadal český fousek před sto lety, můžeme obdivovat pouze ohaře německé a příbuzné francouzské grifony. Časopis *Česká myslivost* představil v roce 1900 „stavěče německého - fouska“. Český fousek tehdy vlastně neexistoval. *M. Císařovský*

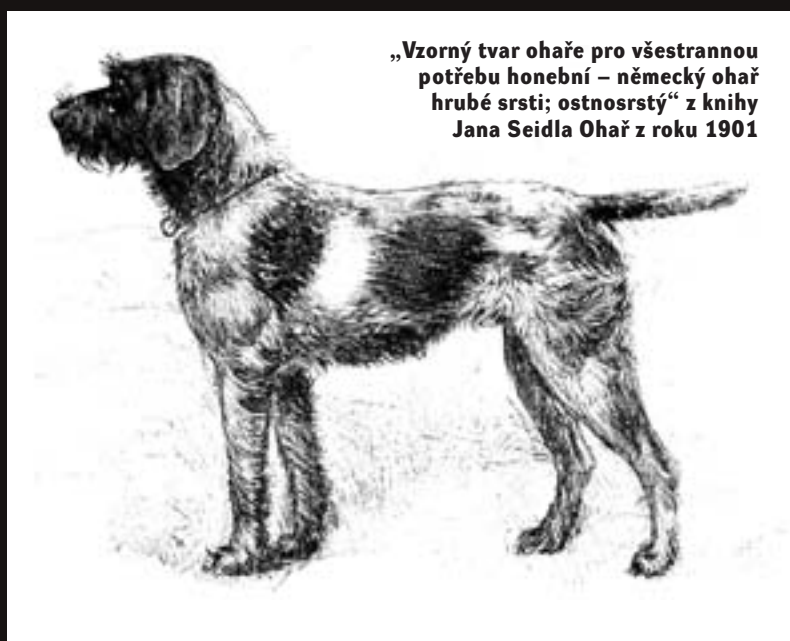
Jak vypadali před 100 lety...

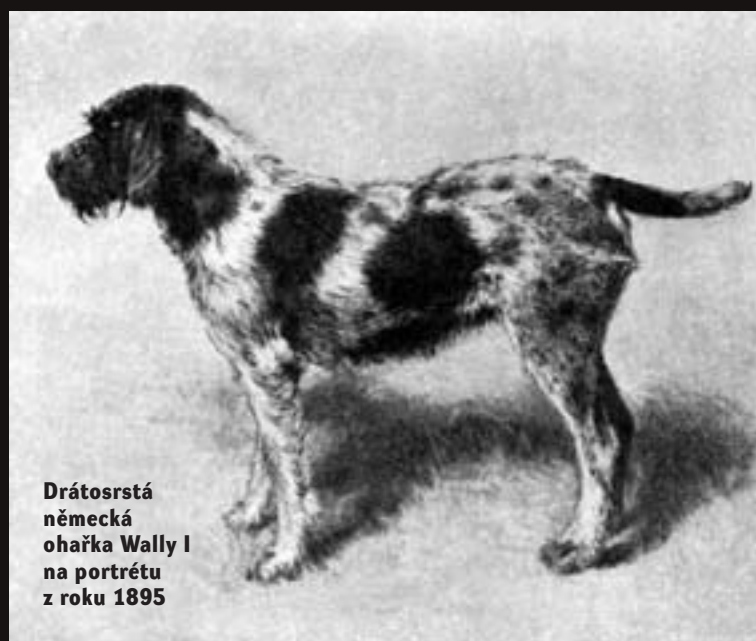
Takto vypadal
ostnosrstý
německý ohař
v roce 1922

Do úzkého příbuzenstva
hrubosrstých ohařů patřil
griffon a poil dur z chovu
Korthals-Beibesheim; Batta
získala 1. cenu na výstavě ve
Frankfurtu v roce 1891

„Vzorný tvar ohaře pro všestrannou
potřebu honební – německý ohař
hrubé srsti; ostnosrstý“ z knihy
Jana Seidla Ohař z roku 1901

Drátosrstá
německá
ohařka Wally I
na portrétu
z roku 1895

Drátosrstý německý ohař Blik vom
Schwarzwald z knihy dr. A. Ströse
Unsere Hunde z roku 1902

Adda, německý ostnosrstý
ohař z knihy Der
Jaghund, Lipsko 1894